

Humane biomonitoring in Hoboken gaat van start

Reeds geruime tijd is er bij de omwonenden rond de Umicore site in Hoboken ongerustheid over de blootstelling aan metalen, en de effecten ervan op de gezondheid. Om een duidelijk en wetenschappelijke beeld van de situatie te krijgen, start dit najaar een humane-biomonitoringsonderzoek bij 200 jongeren van 14-15 jaar uit Hoboken, Hemiksem en Kruikebeke. De studie zal een grondige inschatting maken van de gezondheidsrisico's voor de bevolking ten gevolge van de blootstelling aan lood, cadmium, arseen en roetdeeltjes. Het onderzoek komt er in opdracht van de Vlaamse overheid, de stad Antwerpen, de provincie Antwerpen en Umicore. De resultaten zullen een belangrijke basis vormen voor het toekomstige omgevings- en gezondheidsbeleid voor de regio.

De studie wordt uitgevoerd bij 200 jongeren uit Hoboken, Hemiksem of Kruikebeke die wonen binnen een straal van 3 km rond de Umicore site. In hun bloed of urine worden metalen (**lood, cadmium en arseen**) en **roetdeeltjes** gemeten. Een vergelijking met meetresultaten uit algemeen Vlaanderen en met toetsingswaarden zal ons meer leren over de ernst van de blootstelling. De resultaten worden op groepsniveau in verband gebracht met **gezondheidsparameters**, o.a. bloeddruk, schildklierhormonen, nierfunctie, markers voor DNA-schade, gedrag, longfunctie, enz... Op die manier kunnen de onderzoekers de effecten van de blootstelling aan milieuvervuiling op het lichaam bestuderen.

Via humane biomonitoring worden blootstellingsroutes bestudeerd door de waarden van milieuvervuilende stoffen in bloed en urine in verband te brengen met omgevingsfactoren (waaronder woningkenmerken, weersomstandigheden, ...) en levensstijl (bijvoorbeeld eten van lokale voeding, hygiënemaatregelen, ...). Deze informatie wordt bekomen uit de vragenlijsten van de deelnemers. Aanvullend wordt een set van **milieumetingen** uitgevoerd om deze verbanden te ondersteunen.

Wat is humane biomonitoring?

Humane biomonitoring (HBM) staat voor 'meten in de mens'. Aan de hand van metingen in o.a. bloed- en urinestalen kan de **blootstelling van de mens aan chemische stoffen** worden nagegaan en kan de **relatie met gezondheidseffecten** worden onderzocht. HBM meet **vroegtijdige signalen** ('early warnings'), d.w.z. veranderingen in het lichaam nog voordat er sprake is van ziekte. De doelgroep van jongeren is uitermate geschikt omdat puberteit een gevoelige periode is, omdat jongeren de lokale blootstelling goed weerspiegelen (geen historische blootstelling) en omdat er nog geen vertekening is omwille van arbeidsblootstelling.

HBM kan ook een belangrijke rol spelen in de **bewustwording** rond blootstelling aan chemische stoffen in het dagelijkse leven. Doordat we meten in het lichaam worden deelnemers op een persoonlijke manier bij het onderzoek betrokken.

De resultaten van de HBM zeggen iets over de mate en de manier waarop omwonenden worden blootgesteld en over het gezondheidsrisico. Deze informatie zal vervolgens dienen

om **toekomstig omgevings- en gezondheidsbeleid voor de regio** te ontwikkelen. Ook voor Umicore zal dit uitgebreide milieu-gezondheidsonderzoek meer wetenschappelijke informatie en inzichten verschaffen over de aanwezigheid van haar industriële activiteit in de omgeving.

Copyright: provincie Antwerpen

Aandacht voor participatie

Doorheen de studie is er bijzondere aandacht voor het **betrekken van de lokale bevolking** via een participatief traject. Er wordt bij de start gepeild naar hun bezorgdheden en verwachtingen, zodat er bij de interpretatie van de resultaten maximaal rekening kan worden gehouden met de lokale context. Lokale organisaties zoals lokale besturen, burgergroepen, scholen, huisartsen, jeugdverenigingen, ... zullen uitgenodigd worden om de studie van dichtbij op te volgen in een klankbordgroep.

Start van de studie

De uitnodigingen voor de deelnemers zullen vertrekken in de loop van november 2022. De onderzoeken zelf zullen doorgaan in de loop van 2023. De resultaten worden verwacht in 2024. Voorafgaand aan de eigenlijke start van de studie worden twee informatievergaderingen voor het algemene publiek georganiseerd. Op dinsdag 25 oktober wordt 's avonds een meeting georganiseerd in Jeugd- en Cultuurcentrum Gravenhof in Hoboken. Op woensdag 26 oktober wordt dezelfde informatie online gepresenteerd.

Onderzoeksteam en financiering

Het onderzoek wordt uitgevoerd door wetenschappers van het Provinciaal Instituut voor Hygiëne (PIH) van de provincie Antwerpen, de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO), de Universiteit Hasselt en de Universiteit Antwerpen. De opdrachtgevers van dit onderzoek, namelijk de Vlaamse overheid (minister Hilde Crevits via het Agentschap Zorg en Gezondheid en minister Zuhair Demir via het departement

Omgeving en de Vlaamse Milieumaatschappij), de stad Antwerpen, de provincie Antwerpen en Umicore, financieren het onderzoek.

De interactie tussen de onderzoekers en opdrachtgevers verloopt via een stuurgroep.

Gedeputeerde voor milieu Jan De Haes is tevreden met dit initiatief: "Het PIH hoopt haar steentje te kunnen bijdragen door trekker te zijn in deze grondige studie en te zorgen voor open communicatie."

Verdere opvolging van milieu-impact blijft belangrijk

Deze studie komt in aanvulling op de onderzoeksinspanningen die al jaren lopen, zoals de halfjaarlijkse bloedonderzoeken bij kinderen in de wijken Moretusburg en Hertogvelden, het blootstellingsonderzoek naar lood bij kleuters in een ruimere perimeter in Hoboken en de milieumetingen door de Vlaamse Milieumaatschappij. Deze studies zullen elkaar versterken om samen te komen tot een onderbouwde inschatting van de gezondheidskundige impact van de milieublootstelling in de regio. Een overzicht is te vinden op de websites van [Vlaanderen](#) en de [stad Antwerpen](#).

PRAKTISCHE INFO

Meer info:

Meer info via deze website: www.provincieantwerpen.be > [humane biomonitoring Hoboken](#)

PERSINFO & INTERVIEWS

Dienst:

Elly Den Hond

Provinciaal Instituut voor Hygiëne

T 03 259 12 66, M 0484 06 42 65

E elly.denhond@provincieantwerpen.be

